

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Ds 2014:34 Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring
(Ku2014/1492/RFS)

Sammanfattning

Journalistförbundet anser att det är anmärkningsvärt och ytterst beklagligt att problemen med hanteringen av allmänna handlingar enligt lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring inte har rättats till tidigare. Journalistförbundet välkomnar därför förslaget och tillstyrker det i stort. Journalistförbundet ifrågasätter dock varför ikraftträdandet ska ske senare för de organ som omfattas av de nuvarande reglerna.

Bakgrund

För såväl journalister som allmänheten i stort är det av yttersta vikt att offentlighetsprincipen så som den kommer till uttryck i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen fungerar i praktiken även i förhållande till enskilda organ som förvarar allmänna handlingar. Journalistförbundet är därför kritiskt till lagstiftaren inte tidigare försökt komma till rätta med de problem som uppstått då ansvaret för allmänna handlingar flyttades från myndigheter till enskilda organ.

Det har till exempel gått hela fem år sedan Kammarrätten i Jönköping slog fast att i sig allmänna handlingar inte behövde lämnas ut av Saab Bofors Dynamics AB eftersom företaget inte var upptaget i bilagan till förordning (1994:1495) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring. Även om den enskilda luckan i lagen rättades till tydde domen på ett övergripande problem som snabbt behövde få en lösning, vilket också bekräftades av Riksarkivets inspektioner under 2009 och 2010.

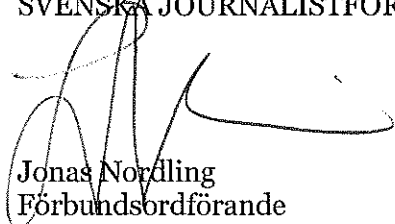
Journalistförbundet välkomnar därför förslaget.

Ikraftträdandet

Förslaget innebär att den nya lagen börjar gälla from den 1 juli 2015. För enskilda organ som förvarar allmänna handlingar med stöd av ett beslut som fattats före 1 juli 2015 ska dock de gamla reglerna gälla fram till den 31 december 2016. Anledningen är att Riksarkivet ska hinna utreda bland annat var allmänna handlingar som överlämnats med stöd av det tidigare regelverket finns.

Journalistförbundet ifrågasätter varför lagen ska vara beroende av Riksarkivets utredning. Det framgår inte av promemorian varför de organ som finns upptagna på dagens bilaga till förordningen, och som förvarar allmänna handlingar idag, inte kan börja tillämpa den föreslagna lagen redan from den 1 juli 2015. En förutsättning är givetvis att det finns tid för de enskilda organen att vidta de åtgärder i form av utbildningsinsatser och annat som krävs för att leva upp till lagens krav, men även mot bakgrund av detta saknas det anledning att vänta så länge med ikraftträdandet.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Jonas Nordling
Förbundsordförande